

Szerkesztési iroda:

Dobay János könyvnyomdája, saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-árus üzlete, főtér, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árcelengedés. — Nyitár Garmondsora 10 kr.

Megjelen

hetenként egyszer, minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilencz hóra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

T. Olvasóinkhoz.

Mult vasárnap szétküldöttük előfizetési illetőleg aláírási felhívásunkat a „Békés jövő évi folyamára. Bátrak vagyunk azt ezuttal is régi t. előfizetőink szives figyelmébe ajánlani. A lap szelja felől bővebb tájékozást nyújt maga a felhívás, ennél fogva most csak arra kérjük t. előfizetőinket, hogy ez új vállalatot ismerőseik körében terjesztési sziveskedjenek, a táradozásaik eredményéről a kiadóhivatalt (Dobay János könyvnyomdája Gyulán) e hó 18-ig értesíteni ne sajnálják.

Főtörekvésünk oda irányul, hogy lapunkat, a vidéki tekintélyesebb közlönyök sorába emelvén, a megyei közönségre nézve minél érdekesebb és tanultságosabbá tegyük.

A szerkesztőség.

Gyulán, 1874. december 10-én.

A békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egylet igazgató választmányának f. év november 2-án tartott gyűlésén Gondos Benedek apát és egyleti elnök ur, jelenté a többi között, hogy az egyletnek 3 tagu küldöttsége, — az elnök, alelnök és titkár személyében — f. év július havában küldöttségileg tisztelt Trefort Ágoston vall. és közokt. minister urnál, szóval és írásban előterjesztvén az egyletnek azon kérelmét, hogy lenne kegyes intézkedni a minister ur, miszerint mindazon tárgyakból, melyek a nemzeti muzeumban kettős és többszörös példányokban vannak meg, egy-egy példányt megyei muzeumunk is nyerjen. A minister ur kegyesen fogadta a küldöttséget, s a kérelem teljesítésére a legjobb reményt nyújtá. — A küldöttség a főnebbi alkalommal tisztelt Pulszky Ferencz urnál, mint országos muzeumi főfelügyelőnél is, hogy az

egyletnek, a minister urhoz beadott kérelmét, lenne kegyes majd annak idejében parólni azért, hogy a nemz. muzeumnak több példányban meglevő tárgyai közül, mennél többeket juttatna megyei muzeumunknak; — mit ő a legszívesebben meg is ígert.

Van szerencsém a jelen alkalommal örvendetes tudomására hozni a megyei közönségnek, hogy ezen magas ígéreteknek részben teljesülését, s a minister ur, valamint az országos muzeumi főigazgató ur kegyes pártolása és jó akaratának már is igen szép jelét volt szerencsés érezni megyei muzeumunk, — amennyiben Trefort Ágoston ő nagyméltósága a mult hóban kegyes volt megküldeni, a Rómer Floris által szerkesztett „A magyar nemzeti muzeum római feliratos emlékei“ című nagybecsű tudományos művet (melynek bolti ára mintegy 70 frt.) — Pulszky Ferencz ő méltóságától pedig épen a napokban érkezett egy küldemény, mint a nemzeti muzeum ajándéka, melyben összesen 66 db különféle fajú madarak (közök Egyiptom, — Kelet-India, — Kis-Ázsia, — Mexico, — Amerika, — Canada, — California sat. lehellyű ritka szép példányok) által gyarapodott muzeumunk.

Továbbá a Füzes-Gyarmat határában talált mintegy 1500 db. XV, XVI. század korabeli régi pénzek fele részét, tehát mintegy 750 dbot, a földtulajdonos — kinek ez a pénzügyministerium határozata szerint — birtokál esett, jelenleg Grätzban lakó, id. gróf Batthányi Lászlóné, szül. gróf Festetich Coelestine ő méltósága, az apát-elnök urnak kérelmére szintén kegyes volt megyei muzeumunknak ajándékozni; — míg talált pénzeknek másik fele részét igyekezni fog az egylet, a találóktól, a mai becsérték szerint megszerezni.

Végül a Körös médrében talált mauth — ősalatti csontmaradványokat, báró Wenckheim László Körös-Berettyó szabályozási kormánybiztos ur ő méltósága, ugyan-

csak az apát-elnök ur felszólítása és kérelmére, szintén kegyes volt muzeumunknak ajándékozni.

S midőn a nevezett nemeslelkű adományozók: Trefort Ágoston minister ur, Pulszky Ferencz muzeumi országos főfelügyelő ur, id. gróf Batthányi Lászlóné ő méltósága és báró Wenckheim László kormánybiztos ur ő méltóságának megyei egyletünk nevében, a közművelődés ügyének illetően lelkes pártolásáért legforróbb hazafias köszönetemet nyilvánítanám, — nem mulaszthatom el újból felszólítani megyénk lelkes fiait és leányait: legyenek kegyesek e nagyreményű, s oly nemes czélu egyletbe, alapító rendes, vagy pártoló tagokul belépni, — s akiknek bármilyen érdekes muzeumi tárgya, vagy műkincse van, ajándékozzák azt a megyei muzeumunk, — mely ugys minden időre, minden tárgyival együtt a megye tulajdonát képezi; — miután csakis általános pártolás és közérdekeltség által gyarapodhat és növekedhet magát muzeumunk annyira, hogy meggyünknek méltó díszre és büszkesége legyen, melyre valóban hivatva is van!

Id. Mogyorossy János
muzeumi igazgató.

Békésmegye bizottsági tagjaihoz!

1506. a.
1874. Békésmegye alispánjától.

Az 1848. V. t. cz. és az erdélyi II. törvényczikk módosításáról és kiegészítéséről szóló. f. évi XXXIII. t. cz. 17. és 20. §§-ai szerint minden törvényhatóságban a választók névjegyzékének összeállítására és kiigazítására, ugy az országgyűlési képviselő választások vezetésére központi választmány alakítandó lévén: az e czélből megtartandó rendkívüli megyebizottsági közgyűlés határidejéül főispán ur ő méltóságának f. évi december 3-án 99. sz. a. kelt felhívására, f.

évi december 16-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki; miről hivatalos tisztelettel oly felhívással értesitem, hogy e rendkívüli közgyűlésre megjelenni, s a központi választmány megalakításában részt venni sziveskedjék.

Gyulán, 1874. decemberhó 5-én.

Jancsovics Pál,
alispán.

— Gyula városa december 2-án és folytatva tartott képviselői ülésen a következő fontosabb tárgyak intéztettek el:

1. A polgármesteri jelentés nyomán, a rendőrség löfegyverrel látandó el, és az összeg a jövő évi költségvetésbe felveendő.

2. A pallóval vagy járdákkal még el nem látott utcák felméréndők, és a mennyiben az összeg tulságos nem lenne pallózárra előirányzandó.

4. A regálék megváltása tárgyábani egyezkedések megkezdésére egy nagyobb számú küldöttség választatik meg; ugyszint a be nem folyható közadók leírása végett is küldöttség neveztetik ki.

5. Az ápolda kicserélése végett a megyei kórházzal, megbizatik a közrendészeti szakosztály véleményes jelentés tételre, hogy a két telek közül melyik az értékeesebb?

A gyűlés folyamán következő tárgyak intéztettek el:

1. A kir. törvényszék ítélete Andrassy és Grétz ellen fellebbezteni határozatott.

2. Az 1874-ik évi körös-szab. költség az eddigi kules szerint vetendő ki, és teljes erélyel hajtandó be, megbizatik egyuttal a polgármester és városi mérnök a körsanczoknak lehető rövid idő alatti rendbehozatalára.

3. A belügyministeriumnak a rendezett tanácsu városok kapitányi hivatalának hatáskörét szabályozó rendelete tudomásul vétetik, és a városi szabályrendelet a szerint módosittatik.

TÁRCZA.

Endrödi tárczalevél.

(Ekszordium vagy falusi érvelések a nőiségéről: — hármias hymen megselekvése egy családapa 3 fia által, holott az arák mindannyian Máriák; — a hymen értelményéhez — eszmetársulatilag — fűzött nem történelmi háttérrel bíró mesekaland, csupáncsak parabola, körülírva ironiás igazságok- és tréfa-bezédékekkel; — rágalom-e vagy igaz? — nagy érdeklődés és várakozás egy bizonyos pörben, mely igen nagyon nehezen indul meg az ő nagy utján, — finálé stb. stb.)

Még böles Salamon korában megíratott a szent könyvben, „Hogy ne figyelj az asszony álnokságára!“ de azért mégis csak igaz és — még pedig ama szent könyv szerint, hogy valamint a szívnek fájdalma és sírálma a gyanakodó asszony...; szüntelen csorgó eresztet a versenygő asszony...; jobb a pusztaságon lakni, mint versenygő és haragos asszonnyal, mert mint a kövecses hágszó az öreg lábainak, olyan a nyelven asszony a csendes férfunak...! Megalázott sziv és szomorú arcz és a szívnek sebe azon asszony, kinek gonosz haragja tiszteletlenség is, nagy gyalázat is!... Épen oly mérvben igaz az is, — mint hogy a nap alatt semmi

sem új — hogy gyönyörködötti a szorgalmas asszony kedvessége az ő férjét, mert az értelmes, csendes és jól nevelt asszony semmi áron fel nem eszerélhető, mert mint az isten magas egén felkelő nap a földi világnak, van jó az asszony szépsége az ő házában — kességére nézvest. Igen, a nemes alázattal dúsz nő, melyhez fogárság és télenkség nem párosul, gyakorlatilag érvényesítik a valódi nőiesség fölséges erényét, melyre ráillik, hogy „boldog, a ki értelmes asszonnyal lakik“ — s az oly férfiu elfordítja orcáját az oly fajta felcizfrázott asszonykáktól, kik nem hiszik, hogy szegény anyagi körülmények között is könnyű élni az erényes nőnek; de ellenkezőleg naponkint beigazolják nemük gyalázására, hogy a piperkőcz nőnek nem lehet oly nemes női szívvvel birnia, mely nem veti meg a dorék férfit azért, mert szegény; és nem magasztalja a jellemtelen férfit, mert anyagilag gazdag!“

Mindezeket részint nem tudva, részint tudva (már mint szebbik és jobbik részét) Éva anyánk utódairól s ezek közt az endrödi magyar eladó fehér-cselédekről Uhrin*) István földész és Dávid Őrszét szerelmetes

*) Uhrin-Uhor, mely U. György bátyánk szerint „magyar“-t jelent, ergo az Uhrin család is magyar eredetű. Közöl.

hitvestársak derék három fia: István, János és Imre, kikben a szülők bebizonyíták nemzetünk istenét dicsőítve, hogy „földjét lakja, a nemzet igaz hazáját nemzett!“ — tehát ezek az édes fitestvérek, szülőik örömteljes beleegyezése és áldása mellett egy napon, egymás kedvéért, egymás kölcsönös örmében, és Kálmán költő eme dalsorainak érvényesítésére:

„Házasodjatok meg mint Isten rendelé,
S nem borul enyészet magyar nemzet fölé!“

Három földész család deli, értelmes és munkás Mária nevű hajadonát vezette oltárhoz az isten rendelése és az anyaszentegyház szokása szerint! Biztatván, bátorítván magukat és feleségeiket Arany János dalba irt eme életigazságival: hogy „tegnap is volt, már ma is van, holnap is lesz úgy a hogy, éjje! haj! feleségem, csak megélünk valahogy!“ ebben a szűk évben is.

Községünk dicséretére legyen mondva, a nászok, értvén a nősiléseket, jobb, gazdagabb években is megütrék a várakozást, mind mennyiségileg, mind minőségileg! — E hármias menyegző azoknak három águ koronája!... A születések mennyisége is legnagyobb remény fölötti, új évig meghaladja az 500-at... Őreink ezt úgy magyarázták: „hogy ennek már így kell lenni, mert hát szűk esztendő van.“ — — —

A feleségesedések e szerföltti nagy számát látván egy termetes lovag barátom, elméje annyira felbőgtorjánosodott, és szive annyira nekibokrosodott a leányezés gyors és in spe eredményre vezérő nagy munkájának, miszerint meg sem híván méltó barátjait behatóbb értekezletre, tanács kikérésre, per sundam-bundam, incognito, und ohne spáz, ámdé con amoroso, — akár egy Rómeo — felülvén ama bizonyos paripára — átütetett oda, hol

Hanem oh tempora, oh mores! leányezésben „vántott leves“, akár a „kitaló kása!“ — a kitaló kása költői jelentőségét pedig tudja minden alföldi gyerek, hogy hát mit akar symbolizálni azzal, a megkért hajadon édes szülője? — Kotlik Zirzabellával kérdezem: „Nemde — ily fogadtatás — lehütné, kioltaná a legönzéstelenobb szerelmes legényszív csupa — lángézelmeit is? „Oh igen, oh igen!“ — Mennyivel inkább oly sziv nem jellemezhető érzelmeit, melynek legelső s elodázhatatlanabb drágálatos követelményének kell lenni, bár lovgas szavakba öntve még a menyegző előtt: „édes kis nagysám! hát aztán... ühüm!... lesz-e aztán izé is... ühüm!... nézze csak... ühüm! szivem dulcinea... vagy úgy!... tekintsünk a dologba a maga nyomán... és a többi... Hogy lesz,

Mai számunkhoz „Ráth Mór pesti könyvkereskedő irodalmi vállalatának“ árjegyzéke van mellékelve.

4. A tanácsnak a város jövő évi kivilágítására vonatkozó terveze a gazdasági szakosztálynak adatik ki felhívizsgálat végett.

5. A város összes igái beszüntetendők és az előfogatozás bérbeadandó.

6. A jövő évi virilisek névsorának kigazítása küldöttségnek adatik ki.

7. A megyei végzés értelmében a jövő évben egy halottas kamra állítandó fel a szemlalmi temető mellett.

8. A felnőttek oktatására évi 300 ft szavaztatik meg, és az oktatás jövő év elején életbe léptetendő.

9. A fogyasztási adó kezelése az eddigi mód szerint egység utján eszközöltetni határozottatott.

A még számos egyéb tárgyak magánügyek lévén, közlésük feleslegesnek tűnik fel.

A békésmegyei okszerű méhész-egylet kiállítása. Gyulán 1874-ik október 11-én.

Brózik Károly értekezése.

Igy elkészítve lévén kaptárom, belehelyeztem régi kaptáram egyikéből a keretet sejtékkel, méhekkel együtt. — Végtelen örömmre s meglepődésemre láttam, hogy a czél, mely után törekedtem, el van érve. Nevezetesen: bármely keretet a többinek eltávolítása nélkül kivethetem, és ez által minden fennebb elősorolt kellemetlenségnek egy csapással végét vettem.

Midőn már új kaptárom eselése anynyira megszaporodott, hogy egy ládába nem fért többé, készítettem amaz elsőhöz hasonló ládát, azon különbséggel, hogy ezt már egyik oldalról ajtóval láttam el, még pedig azon oldalról a melyről valamennyi keret egyszerre belátható volt. Igaz, hogy csak széleit látom a kereteknek, de ez elég arra, hogy meglássam, mikép és meddig dolgozott méhem. — Ezen második ládát keretekkel, sejtmutatókkal ellátva, amaz elsőnek fölébe helyeztem, s az én méhem igen jól érezte benne magát, mert hűsögesen dolgozott.

Ezt idáig egészen helyesnek találván, csináltattam ennek mintájára 80 ily ládát. És minthogy egy kaptár két egyenlő ládikóból áll, tehát lett 40 egyforma kaptárom. Azután még sajátkezűleg szaporítottam 10-zel: most van tehát 50. — Később kaptárimat nagyobb tökélyre óhajtván hozni, elkezesztettem a felső ládát az alsótól sűrűn kilyukasított vékony keretfedő deszkákkal. Ez által elértem azt, hogy az anya félvén a szűk nyílásokon való átmeneteltől, fiasítás-tól menten marad a felső láda, s így tisztán mézkamarául szolgál. Továbbá tökéletesítettem azzal, hogy minden láda a kilenczedik keret helyett egy keretidomú tömör deszkával lett ellátva, a mely kétfelé szolgálatot tesz. Először a kisebb családokat együtt tart-

ja, mi által nagyobb melegség fejlődhetik a kaptárban. Másodszor, ha már megszaporodtak, és gazdag esztendő köszönt be, ezen deszkáknak eltávolítása által sértetlenül vehetők ki a mézes sejték.

Ennyiből áll az én egyszerű méhlokam külső és belső szerkezete.

Ha valaki azt kívánná tudni, hogy egy ily kaptár készítése mibe kerül, annak annyit mondhatok: ha azt mesteremberrel készítetjük a mostani magas faárak mellett kerül egy két ládából s 18 kerettel ellátott kaptár 3 ft 60 kr. 4 forintig, a szerint a mint valaki vékonyabb, vagy vastagabb fából rendel meg. S ha a külső csínra is számunk valamit, bizonyosan többé. Ha azonban magam ráérek és van kedvem készítéséhez nem kerül többé 60—80 krmál. Mert én nem szoktam hozzá száldezkákat venni, hanem a kereskedőknél üres ládákat. És az így általam összekalapált kaptár, nekem ugyanannyi szolgálatot tesz, és annyi hasznot hajt, mint ha azt a legfinomabbra gyaltat új deszkából asztalos készítette volna. Hogy tartósságában és esinosságában különbség létezik, az kétséget nem szenved. — Továbbá ily kaptár készítéséhez 10—12 nagyobb és ugyan annyi kisebb fajta drótszegen kívül semmi vas nem kívántatik, kivéve ha méheinket vándoroltatjuk. Akkor kell hozzá két pár kapocs, egyéb semmi.

Tudjuk, hogy az idő drága, sokszor arannyal fizetne meg az ember egy negyedórát, ha az megvásárolható volna: nem érdemtelen tehát megtudni, mennyi idő alatt lehet ily saját készítményű kaptárt kiállítani? Leszámítva a kereteket, a mennyiben az minden Dzierzon-féle kaptárnál ugyan annyi időt igényel, csupán a két láda egy óra alatt tökéletesen kiállítható. A mi áll készítésénél, az áll kezelésénél is. Ha én kevés szabad idővel rendelkezem, akkor nekem szükségem van olyan méhlokra, a melylyel hirtelen elbánhatok. Nekem pedig 50 méhlokak akár áttekintése, akár kitisztítása nem kerül 1 mondom egy óránál több időbe.

Könnyebb áttekintés végett foglaljuk tehát röviden össze azon előnyöket, melyekkel a felülről kezelhető kaptár bír. az oldalról kezelhető felett: 1. Egyetlen tollal könnyen tisztítható, félre hajtás által. 2. Az egyetlen ajtó levétele által az egész belseje egyszerre áttekinthető. 3. Bármely keret a többinek kiszedése nélkül felülől kivethető. 4. Minden keret egyenlő mértékű. 5. Semmi fele mellékes eszköz nem kell kezeléséhez. 6. Megfázástól nem féltet fiasítását a kezelés közben. 7. A rabló méheknek megfiúsul szándékuk. 8. Készítése egyszerű, tehát könnyű s ennél fogva olcsó is. 9. Kezelése könnyen elsajátítható. 10. Bár milyen méhesben alkalmazható és kezelhető. 11. Üveg-ablak nem szükséges hozzá. 12. A mi a legfőbb,

mind készítéséhez, mind kezeléséhez felette kevés idő igényeltetik.

Telelésre és mézelésre nézve pedig szintén kiállja a versenyt bár mely külföldi méh-lakkal.

Brózik Károly,
b.-csabai néptanító.

Levelezés.

Körös-Tarcsa, 1874. december 8.

Mint haladásunk igen örvendetes jelenségét említem meg, hogy községünkben folyó hó 6-án olvasókör alakult. — Nem volt ugyan községünk eddig sem olvasókör nélkül; — mert ha nem tévedek — ez előtt már tizenhárom évvel keletkezett annak keletében olvasó egyesület; de az, részint a mostoha viszonyok, részint pedig — és főleg — a községünkben is létrejött politikai nézetkülönbségek miatt igen kicsiny körre — a mennyiben csak 20—25 tagja volt — szorított. Keletkezett még időközben egy másik, ugynevezett baloldali olvasó-egyesület is, de részvét-hiány miatt ez sem örvendhetett tartós életnek s alig egy pár év mulva feloszlott. — Szükségessé, sőt mondhatom közhajhássá vált egy új, a meglévőnél szélesebb körű s biztosabb alapra fektetett olvasókörnek megalakulása; régen éreztük egy ily olvasókör szükségét, mely — az egyéni meggyőződés tisztelgetben tartása mellett — a község értelmesebb és tanulni szerető lakosait egyesítette; meg lévén győződve, hogy egy egészséges alapu olvasókörnek áldásos hatása leend nem csak — közvetlen — annak egyes tagjaira; hanem — közvetve — községünk minden állásu lakosaira.

És miként községünkben már több szép és hasznosnak létrehozója, úgy ez olvasókör megalakításának kezdeményezője is tiszteletes Szabó János lelkész ur vala. Ő hívta fel az értelmesebbeket közreműködésre, s buzditó szavai nem hangzottak el a pusztában; mert az e hó 6-án tartott alakuló gyűlésen, oly szép számmal jelentek meg lakostársaink, hogy az olvasókör — miután annak fennállása anyagi oldalát tekintve biztosított — megalakultnak kimondatott. — Általános örömmel fogadtatott tiszteletes lelkész urnak — ki ideiglenes elnöknek megválasztatott — azon nyilatkozata, hogy gyakori, különféle tárgy felolvasások által, az egyleti tagok ismeretét szélesíteni s hasznos szórakozást szerezni, törekedni fog.

Ily szerencsés kezdet után — több mint valószínű — hogy olvasókörünk hatása községünkre áldásos hatásu leend!

A jövő év kezdetével leend községünkben a községi képviselők s előjárók választása is, s reményleni lehet a közhangulat után — hogy a jelenlegi előjáróság tagjai — mint

kik a lefolyt három év alatt a község javá, előmozdítani minden tekintetben lelkiismeretesen törekedtek — újból megválasztatnak.

Petneházy Imre.

Békés-Csaba, 1874. december 7.

(A csabai krach.)

A mi a bukásokat illeti, meg sem gondolhatja a tisztelt olvasó közönség, mi nagyban halad városunk, — ma holnap túl tesz (az arányt véve) a bécsi krachon; — mert mondhatom, ritka nap mulik el a nélkül, hogy városunkban egy-két bukás ne történjék; — de korántsem a sáros, sikos utak miatt, hanem a mint mondják, a borzasztó pénzsűke miatt; — eleinte ugyan, a midőn a bukások kezdődtek, egész meglepetés volt; sőt az illető annyira szégyenlette magát, s annyira visszavonult a néptársaságtól, hogy talán még a maga árnyékát is kerülte volna; de most, mióta így divatba jött, s ennyire napi rendben van, elvándorolt a szégyen, sőt a dicsőséget hiszik annak helyébe honosítani, — ma holnap nevezetesen tárgyává fognak lenni azok, kik még meg nem buktak.

Hasonlít az egyszeri vándorhoz, ki vándorlása alatt egy oly országba jutott, a hol csak sánták és dadogók laktak, s a midőn utazonkat meglátták, hogy ő ép lábú és nem sántit, réa mutatta nevetni kezdtek; utasunk erre megszólal, s kérdi, ugyan miféle csodát láttok rajtam, hogy kinevettek? — de alig hangoztatá e kérdést, még jobban nevettek; és pedig azért, mert még csak nem is dadogott; — így állunk a mai napon Csabán is, hogy a még eddig nem buktak, épen úgy fogják magokat a buktak előtt szégyenleni nem bukásuk miatt, mint eddig a buktak a nem buktak előtt, mert attól félnek, hogy majd rájok kenik a gyáva nevet; node mind a mellett, bár mi okból történnek is ezen bukások, akár rosz lelkűség által, akár pedig a kényszerűség miatt, elég sajnos és szomorú biz az; — mert legjobban szenvednek és sújtanak ez által a közepeszerű vagyonosak, miután ennyi bukás miatt a hitel végképen megszűnik; már pedig hitel nélkül, főképen a közep vagyonnal bírók, fenn nem tarthatják magokat, s e szerint bár mi erőmegfeszítések mellett is, kénytelenek lesznek a végpusztulásnak indulni; — itt is fennmarad az a kérdés, a melyet Ábrahám az istenhez tett, a midőn Sodoma és Gomora városát és lakosait el akarta pusztítani: „hát az ártatlanok is szenvedjenek a bűnösök miatt?” — hja, ez ugyan igaz, de fájdalom, a mai időben még is így van az, szomorú, de való; — nézetem szerint inkább tíz bűnös büntetése alól meneküljön, mintsem egy ártatlan ártatlanul szenvedjen.

Kövesdy Benő.

mint lesz? Ki fizeti a p...? vagy csak a szür alatt független mutat!

Persze hűsöges lovag barátom nem szereti megérteni, pedig most Sokác barátjával kérjük, hogy vegye figyelembe egy utólagosan: „hogy csak akkor lehet a nősülés által kitűzött célunkhoz érniük ifjúságunk feleségével, ha áldott annak forrása; hogy ne kívánja annak sem szépségét, sem hozományát, kit csak meg akar fogni fogádságával és szemhunyorgásaival; hogy azon szüzet ne nézd ki ingatag... stb; ne hogy megborítványokkal ő benne, hogy csak a nő, a szűz lélek szépségében kelet föllelnie az ifjunak örömet, kincsét! s mert nincsen veszedelmesebb dolog, mintha a feleség szégyenli az ő férjét, urát! — Tarts velem, mondván: legyen boldog, a kit nem bírhatunk azzal, a ki őt talán boldogítja, a kiről lemondani a legnagyobb szeretet s a kiért szenvedni is édes! — A tiszta szeretet egyszerűségét tartsd többre a szerelem hűségénél.

Ezen hymeni ügyek fölött a platói szerelem elvei szerint irt szívzó sorok után kérem szives türelme folytán becses figyelmét a t. cz. olvasónak a következőkre. — Endrődön 5 év óta különösen s többször megújulva, azzal vádoltatik az 1869/4. és nehány következő évbéli érdemes előjáróság,

— azok által, kiknek jelenlegi hitese kötelemök a község java, javadalma fölött örökösök, miszerint az inségügyi kölcsönök, adományozások stb. számadásaiban a bevételi s kiadási difikultásokat illetőleg óriás tévedés lappangana; mely tévedés, hogy ha az illető felsőbb fórum által részletesen tanulmányoztatnék, hü kifejezéssel s nem nagyítva a dolgot, bünténynek is bevállalnék, hogy t. i. ezen tenforgó tévedés nem rágalom, hanem tényleges nagy polgári bűn, mely több ezer forintot igazolna ki, mint elikkasztott összeget. Ezen vagy rágalom, vagy igaz állítás valódiságának kiderítését Endrőd község minden osztályu s pártállásu polgára — még a középpárt is osztatlanul, melynek megjegyzendő, immáron politikai „miatyánkja“ is van (nagyon sajnálom, hogy térszűke miatt nem közölhettem) szóval, ki a község anyagi állapotát önzéstelenül, nem nyelven, de valószínűságon s szívén hordja, a szabad sajtó e közvetítő s nyilvános egyik közege által hívja fel érdemleges figyelmét azoknak, a kiket illet. A vádolt volt előjáróság tudommal részint a megyei hatóság, részint a volt nm. m. kir. helytartó tanács által dicséret- és elismeréssel kitüntetett felmentöket kaptak (itt önkénytelen eszembe jut: Jókai Mór „Szerelem bolondjai“ című regénye; hiába pennámon tanyázik hymen szelleme....)

már évek előtt: — de hogy senki ezen — jelen stádiumában csak is állítólagos bűnös, széledebb kifejezéssel élven tévedéses esetet, sem jobbra, sem balra korteskedési szempontból föl ne használja, használhassa; és hogy a bűn a büntetést ki ne kerülhesse, a jövőndő és élő nemzedéknek felelőtlenség példának okáért — nyilvánosan kérem föl többek nevében a felsőbb, az ezen ügy megvizsgálására törvényesen hivatott hatóságot! Mert a föl nem nyitott sebek inkább fájnak, mivel hogy a rothadás bennök van; de ha a sebek a benső genytől megtisztítatnak, a kínos nyomás és a fájdalom nagyon megcsökkennek!...

Még egy kis, de annál nagyobb figyelmet kérek!

Ő felsége a király nevében 7249/4454 1873. Aradon keltezett m. kir. törvényszéki ítélet lytographirozott egyik példány 3-ik lapja, a 7-ik sortól kezdve így szól: „Ezen ítéletből kifolyólag Fekécs Pál, Vinkovics Pál és Szedlák József, — kik Békésmegye büntényítő törvényszéke által s fölbebesz folytán a feisőbb bíróságok által is, a fenforgó tolvajságról (t. i. özv. Kovács Mátyásné endrődi lakosnő kárára 1864. évi augusztus 29—30. közötti éjjel elkövetett betöréssel párosult tolvajságról, mely mintegy 2000 — kétezer frotot tesz ki) 3 évi súlyos börtönré-

íteltettek, valamint a kár s eljárás költségei megfizetésében elmarasztaltattak: — büntetleneknek ítéltettek, egyszersmind a marasztalási összegek megfizetésének terhe alól fölmentettek. Ezzel kapcsolatban — időközben (szégyenében és bánatjában) elhalt Fekécs Pál örökösai, Vinkovics Pál (kinek felesége a vallatás áldozata lön!) és Szedlák József (meghalt ő is, a felesége is, egyetlen árva, kis kedves leánykát hagyván maguk után) magán jogi igényeikkel a polgári per-utrá utasítottak: Az ítélet vegrehajtatott, az illetők kiülték a 3 évet, stb. stb. hamis tanuk vallomása és mint állítják, embertelen csendbiztosi vallatások nyomán... Mindettől eltekintve, az az óhajta az endrődi jó érzelmű lakosoknak, hogy méltóztassék a gyulai magy. kir. ügyész urnak azok számára, kik akár mint felperesek, akár mint alperesek érdemlik az igazságszolgáltatás szigorát kivívni, hogy a szerencsétlenül járt és igazságtalanul bűnhődöttök, különösen pedig az elhunyt Szedlák József szelleme az isteni gondviselésről meggyőződtesse, noha Szedlák már eddig is meggyőződött szegény!... A finale megírását tessék elengedni most az egyszer!

Idősb Bús Magyar.

Kornthal 1874 december 6.

Tisztelt szerkesztőség! Érdekes eseménynek voltunk e héten tanui, — t. i. intézetünknek egy volt tanulója, ki magát a kereskedelmi pályára szánván, Stuttgartban egy theakereskedésben mint segéd működik, két idegen által lett egy szép napon mély gondolataiban haborgatva. Rossz hangulatban lévén, haragosan rákiált az idegenekre: Uraim mit kívánnak? — „Illedelmes fogadtatást“ volt a felelet. Később tudta meg a meglepett segéd (Shipman) hogy a két idegen a württembergi király és adjutánsa volt.

Pintér József
könyvtári jegyző.

— **Jegyzéke** a b.-gyulai kir. törvény-széknel f. évi december 14. és következő napjain felveendő polgári ügyeknek.

Előadó: Huszka tbíró:

6165. L. Szücs Mária s társai felperesnek, L. Szücs János s Gergely alperesek elleni egyenlő örökségi osztályrész megítélése iránti pere.

6574. Bali János és Pál felperesnek, özv. Szabula Ferenczné, Dudás Juliánna ellen, a kétegyházi 651. sz. tkvi háznak fele része, mint örökségük iránti pere.

6873. K. Varga Mihály s társai felpereseknek, Gombkötő Ferencz ellen, a gyulai 1262. 1263. sz. tkvi ingatlanok felének örökség címén leendő megítélése iránti.

7178. Ifj. Erdődi Józsefnek, Kovács Antal elleni 35 frt 80 kr. és jár. iránti pere.

7179. Nikula Náth és Orovecz felpereseknek, özv. Kerecsi Mojszáné s gyermekei ellen örökösödési pere.

7303. Idősb Salamon János felperesnek, ifj. Püski András ellen szerződés betöltése, és ebből folyólag 470 frt vételár hátralék megfizetése iránti pere.

Előadó: Nyikora tbíró:

5899. Pap Pál s társai felperesnek, Hajdú János ellen 700 frt iránti újított pere.

6867. Özv. ifj. Kmetykó Pálné s társai felpereseknek, Kmetykó Zsuzsánna s társa ellen bírói zárlat feloldása iránti pere.

6868. Perei György felperesnek, ifj. Perei István ellen osztályrész kiadatása iránti pere.

7517. Szemenyei István felperesnek, Sós József ellen gyermek kiadatása iránti pere.

Előadó: Teleszki tbíró:

10907. Gecsei János s társai felpereseknek, Csapó Bálint elleni örökösödés s jár. iránti pere.

11189. Csicsely Zsuzsánna felperesnek, Csicsely Pál elleni 400 frt s jár. iránti pere.

Előadó: Dobosfi tbíró:

11408. Podáni Jánosné felperesnek, Csónka Andrásné elleni kártérítés iránti pere.

Folytatása

a mező-berényi — villám által leégett református templom és torony felépítési költségeihez járulás alkalmából, alóirt által ki nyomtatott „**Jótekonyság lantja**“ című, népies költői dolgozatból begyűlt összegről vitt nyilvános számadásnak: Nagytsizt. Szabó János lelkész ur 25 példányért 2 frt 50 kr. Tiszteletes Török Gábor ur Békésről 100 példányért 10 frt. Ugyanaz felülízetésképeni ajándokot 80 kr. Tiszteletes Erkel Rezső ur 1 megtsiztelő példányért 2 frt. Tek. Kratochvill József ur 1 megtsiztelő példányért 1 frt. Tek. Dömény Lajos ur 1 megtsiztelő 2 frt. Nagytsizteletű Petz Gyula ur 6 közönséges példányért 60 kr. Nt. Jozsónszky Károly ur 10 közönséges példányért 1 frt. Tek. Obetko Kálmán ur 1 megtsiztelő példányért 2 frt. Tek. Szemian Sámuel ur Csabáról 100 közönséges példányért 10 frt. Tek. Pándy István ur Kigyósról 31 közönséges példány árát 3 frt 10 kr. Ugyanaz saját maga részéről 1 példány után 1 frt. Ugyanaz tek. Rázal István urtól 1 példányért 1 frt. Ugyanaz tek. Farkas János urtól 1 példányért 1 frt. Ugyanaz t. cz. Emperl Ernő urtól 1 példányért 50 kr. Ismét ő t. cz. Cseh Károly urtól 1 példányért 50 kr. Ugyanaz tek. Dr. Hajnal Albert ur ado-

mányát beküldte 1 frt. Összesen 40 frt. az az negyven forint osztr. ért.

Mező-Berény december 2-án 1874.

Bonyhay Benjamin,
beszámoló egyháztag.

A ref. egyház segélyeül köszönettel általvete.

Tury Dániel mk.

ref. lelkész.

Az előbbeni kimutatott összeg tett 87 frt 70 kr. e jelenbeni összeg tészen 40 frtot tehát eddigelé bejött 127 frt 70 kr. (Folytatatik.)

Nyilvános számtétel

a gyulai nőegylet által f. év november hava 23-án Gyulán, a városháza termében rendezett séta-hangverseny és tombola játékokkal egybekötött táncvizigalom jövedelméről

Bevétel: Balépti jegyekért 167 frt, belépti jegyekért felül fizetés 91 frt 50 kr., tombola sorsjegyekért 335 frt 70 kr. Bevéttel összesen 594 frt 20 kr. *Kiadás:* Teremdíszítés, világítás, zene és nyeresemény tárgyak vételára 298 frt 54 kr. Marad a nőegylet javára tiszta jövedelem 304 frt 66 kr.

Felülízetéseket tettek: Gr. Wenckheim Frigyes 40 frt, gr. Wenckheim Károly 10 frt, özv. gr. Wenckheim Józsefné 4 frt, gr. Wenckheim Mathild 3 frt, Gündöcs Benedek 10 frt, Németh Józsefné 2 frt, Jancsovics Pálné 1 frt, Szentmihályi Lajosné 5 frt, Keller és Zsitvai 4 frt 50 kr., Ormos János 2 frt, Csasz István 2 frt, Keblovsky Lajos 1 frt, András Kálmán 2 frt, Pater Pius Titius 1 frt, Fábri Mártonné 1 frt, id. Hoffmann Mihály 1 frt, Dobay János 1 frt, Vozarik György 60 kr., Schröder Kornél 40 kr. Összesen 91 frt 50 kr.

Fogadják a nemes lelkü adakozók, — a tombola sorsjegyekért felül-fizetők, — Gyula város tanácsa, illetőleg polgármestere, ki szives volt a városháza termét és egyéb helyiségeit díjj nélkül által engedni, — valamint a rendező urak és a sorsjegyek elárusításával oly buzgón foglalkozott nemes lelkü hölgyek, — s végre mindazok, kik e jövedelem létre hozásában akár nyeresemény tárgyak adományozásával, akár más, bár mi módon lett fáradozásaikkal közreműködtek a gyulai nőegylet választmányának legőszintébb hálás köszönetét.

A gyulai nőegylet választmányának nevében:

Özv. gr. Wenckheim Józsefné
elnöknő.

Ujdonságok.

— **Venus átvonulás.** Míg a földön minden a rendes kerékvágásba zökken, addig az égbolton nevezetes dolgok történnek. A Venus bolygó tudniillik december 9-én átvonult a nap sugárkörén, mi az asztronómus körökben, miután ez átvonulás felette ritka, óriási mozgalmat idézett elő. Az egész tudományos világ mohón várja a részletes eredményt, melynek közvetlen célja a napnak a földtől távolságát lehetőleg pontosan kiszámítani. Miután csak is a következő időközökben történik, 105½ év, 8 év, 121½ év, 8 év, 105½ év stb.; az eredményre méltán kíváncsiak lehetünk, annyival is inkább, mivel a fényképeszeti műszerek, melynek tökélyesítése a legújabb kor vívmánya, olyasminek kiszámítását is lehetővé teszik, a mit azelőtt nem lehetett.

— **Utezai megtámadás.** Csabán egy jó hírben levő gazda Valastyan Mihály, ki a legszebb parasztnak tartatott, Csabán Mitykó nevű pajtásával egy harmadik pajtásukat, kinnél 250 frtnyi pénzt sejtettek, e hét valamelyik sötét éjjelen, a mint az hazamenendő volt: megtámadták, leverték és a pénzt elvették tőle. Hanem gyakorlatlanok lévén, e keresetmód ezen előítéletes ágában az egyik pipáját és botját a tusakodás helyén hagyta, miről persze ráismertek. Másnap mind a kettő elfogattat és a törvényszéknek átszolgáltatott.

— **Kinevezések.** Békésmegye főispánja néh. Placsintár György helyére megyei árvaszéki igazgatónak Bartók József, árvaszéki irtónak pedig Kovács Károly telekkönyvi díjnokot nevezte ki.

— **A magán dalkör** jövő hó 16-án tartandó hangversenyére sorélyan készül, s

közönségünk ismét igen nemes élvezetben fog részesülni, a mennyiben nem csak az ének-, hanem a zenedarabok is a legnagyobb műgondalal lesznek kiválogatva.

— **„A sugárút járhatlan“**, mondja csabai lapkollegánk, s bizony ezt nagyítás nélkül teszi, bár volna mit söpörnie saját küszöbe előtt is. — Az indóházról 15—20 lépésnyire valahogy csak kijutunk sár nélkül, de már itt sárban kell járnunk, a vasuti főnök ur lehetne annyi tekintettel az utazóközönségre, hogy az indóház előtt levő térséget sármentessé tenné.

— **A „Koroná“-ban** karácsony második napján a polgári ifjuság táncmulatságot rendez.

— **Halálozások.** Janó Sándor kir. ügyész neje szül. Pászthori Paulina asszonyt e hó 7-én, Szális Sebestényt pedig 8-án temették nagy résztvevő közönség jelenlétében.

— **A belügyminister** megengedé, hogy Csákó, Kis- és Nagy-Kondoros puszták egy községgé alakuljanak, ellenben Halásztelek és Décs puszták községgé való alakulását megtagadta.

— **Áldott jó sáros idők** van, valószínűs veszedelem a járás kelés a járdákon is, hol a felhordott sár már igen szép mennyiségben gyűlt össze, ezen azonban egy kis erélyes kapitányi rendelet talán segíthet.

— **A lámpásokat**, mint halljuk szaporítani fogják, helyes dolog, el is fér egy kissé több világítás, s ha már e hír való, úgy nagyon jól tenné, kire az elhelyezés biztatni fog, hogy a könyök utca pokoli sötétségének is juttatna egy keveset a világosságból, ha már az utca lakosságának bőkezűsége eddig nem terjed.

— **A koresolya egylet** talán a holnapi napon megalakul, a mennyiben holnap délután négy órakor a városháza nagy termében a belépti szándékozók alakuló gyűlésre hivattak össze.

— **Endrődön**, hol majdnem 2000 választó polgár van, a midőn e héten az iskolaszék tagjainak választása megejtettet, részt vett a választáson 2000 választóból 130. — A legérdekesebb pedig még az, hogy a 130 szavazó 115 különféle képviselőre szavazott. Nem nagy egyetértést és összetartást jelez?

— **Kinevezés.** Az igazságügyminister Jakabfi Ferenczet a sarvasi kir. járásbíró-ság mellé második végrehajtónak nevezte ki.

— **Kovács István** orosházi néptanítót a kir. törvényszék az ellene emelt vád alól bizonyítékok hiányából felmentette, s teljesen ártatlannak nyilvánította.

— **A kath. olvasókörben** ifj. Truckner József ur ma délután 4 órakor a méter méterkről felolvasást tart.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág“** 50-ik számának tartalma: *Képek:* Odry Lehel. — A budapesti központi távirda-állomás. (Hét képpel.) — Boltkirakat Konstantinápolyban. — *Szöveg:* Odry Lehel. — A tisztelendő ur. (Beszély a népeletből. Pilez Mór.) — A kendőzészről. (Balogh Tihamér.) — A budapesti központi távirda-állomás. — Boltkirakat Konstantinápolyban. — A földalatti munkás. (Holland beszély. Smits.) — A fővárosból. (Porzó.) — Moriana. (Spanyol néprománcczokból. György Vilmos.) — Nemzeti színház. Berczik Árpád. — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képtalány. — Szerkesztői üzenetek *Előfizetési díj:* Negyedévre 2 frt 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

Gazdászati, ipar, kereskedelem

— **Földmívelés, ipar és kereskedelem**ügyi m. kir. ministerium. 20510. sz. Budapest 1874. november hó 22-én. Valamennyi törvényhatóságnak. A cs. kir. osztrák belügyministeriumnak a rongyszállítmányok bevitelére tárgyában kiadott rendeletére vonatkozó hirdetményt, a törvényhatóságnak mihez tartás, kellő közhírré tétel és az állategészségügyi szemléző bizottságoknak megfelelő értesítése végett megküldöm. — Tapasztaltatván továbbá, hogy nyeresemény és rongyszállítmányok felett kiállítandó származási, illetőleg egészségügyi bizonylatok, marhalevél mintákra vezetettek, felhivom a tör-

vényhatóságot, miszerint ezen szabálytalanság megszüntetése végett, úgy a megyei özszes községi előljáróságokat, mint a hatósága alatt álló szemléző bizottságokat felelősség terhe alatt utasítsa, hogy nyeresemény és rongyszállítmányok részére egészséges helyről való származásukat tanúsító bizonyítványokat minden egyes esetben mindég külön állítsák ki, és az ilyféle bizonylatok kiállítására a marhalevél nyomtatványokat ne használják, mert a marhalevél nyomtatványok kizárólag csakis marhazállítmányok számára érvényesek. A minister megbízásából. Major ministeri tanácsos. — 10510. 1874. számhoz. Budapest 1874. november hó 22.

— **Hirdetmény.** Az osztrák cs. kir. belügyminister a vészlepte országokból eredő rongyoknak a lajhántuli tartományokba való be- és azoknak való átvitelét következő feltételek alatt enged meg: 1) ha az ilyen rongyok hivatalos bizonylattal vannak ellátva, melyből kitűnik, hogy azok gyári mosáson mentek keresztül. 2) ha az ilyen rongyok erős vászon zsákokban vagy göngyötegben (Ballen) csomagolva, szállítatnak. 3) ha az ilynemű göngyölegek vagy zsákok zárt és plombirozott vasuti kocsikban, közvetlenül az illető gyárhoz legközelebb eső vasuti állomásig szállítatnak, az állomástól pedig a gyárba kizárólag csak lófogatokon továbbbitatnak. Ennek képesében kiadott utóbbi rendelettel megengedte a cs. kir. belügyminister, hogy a gyári mosás megtörténtéről szóló hivatalos bizonylat az illető község előljárósága által is kiállítható, és elrendelé, hogy oly helyen, hol a gyári mosás nem eszközölhető, a rongyok a zsákokba való elhelyezés előtt, az illető állategészségrendőri szemléző bizottság közbenjöttével higitott carbolsavval oly módon fecskendezendők le, hogy rajtuk ezen sav szaga érezhető legyen, vagy a rongyoknak erős zsákokba való elhelyezése után ezek még kátránnyal erősen bekenet szövetbe csomagoltassanak, és erősen körül kötöztessenek. A fentebbiek tudomásvétel végett ezennel közhírré tétetnek. — A földmívelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium részéről.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:

Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

A behozott borok fogyasztása kedden folyó évi december 15-én fog a városháza termében árverés útján a jövő 1875 ik évre kiadatni. — Vállalkozók 300 frt bánatpénzt kötelesek letenni.

Dobay János,
polgármester.

Pályázat.

Endrőd községében évi 500 frt fizetés-sel és 100 frt lakbérrel egybekötött másod-jegyzői állomás üresedésbe jövén, ennek betöltése tekintetéből Békésvármegye tekintetes közönségének 523 bgy. 4141 ikt.—1874. sz. határozata folytán pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik eme állást elnyerni óhajják, hogy kellő bélyeggel s alantabb elősorolt okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1875-ik évi január 20-ig közvetlenül Endrőd községe előljáróhoz küldjék be. — A folyamodványhoz következő okmányok csatolandók:

1. A kiállott jegyzői szigorlatot tanúsító oklevél.
 2. Erkölcsei magaviseletéről, — és ha jegyzői minőségben szolgált legyen, erről is hiteles bizonyítvány, és
 3. Miután a B. tabella és egyéb községi adók elkészítése fog leginkább tartozni a választandó jegyző hatásköréhez, — erről képességi bizonyítvány mutatandó fel.
- Végül megjegyeztetik, hogy a választás 1875-ik évi január 31-én d. e. 9 órakor Endrőd községe házában fog megejtetni.
- Kelt Csabán december 6. 1874.
- Omaszta Szilárd,**
szolgabíró.

HIRDETÉSEK.

Anatherin szájvíz

Dr. Popp J. G. es. k. udv. fogorvosától Bécsben, Stadt, Bognergasse 2. sz. 1 forint 40 krajczáros palackokban, legjellegesebb szer csúszos fogfájás, a foglúts gyűlöds, dagadtata és kisébbsége ellen; feloldja a megfázó fogkövetet a gátolja annak újrahalkozását; megzavarja a meggő fogakat a foghús meggyógyítását; a mélyen a fogak és fogszelvény minden artikulációs anyagától megfosztja; a szájnak kellemes frissességét kölcsönöz; elhárítja a szájról rossz lehelet csak rövid ideig használhat utána is.

Anatherin fogpép

Dr. Popp J. G. es. k. udv. fogorvosától Bécsben. E készítmény megzavarja a lehalalt frissességét és tisztaságát, azon kívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító felületét kölcsönözzen, azok romlását gátolja s a foghúst meggyógyítja.

Dr. Popp J. G.

Nővény-fogpora.

Annakivá, tisztítja a fogakat, hogy naponta kétféle használata által nemcsak az annyira kellemetlen, torpó uvoitólak el, hanem a fogak szájnyál és felületét is mindegyik győztesen oldja. — Egy adoz az 63 kr. o. c.

Raktárak:

Gyulán: Orley leány és Winkler Ferenc gyógyszerészeknél.
Bécsben: Benedikt József gyógyszerésznél.
Csonán: Varsogh Béla.
Szombaton: Csaky M.
Szekesváron: Trappanovics Ágoston gyógyszerésznél.
Óroszban: Medvevitzky K. gyógyszerésznél.
Paukban: Pauli C.
Mező-Beregyhán: Nemes János gyógyszerésznél.
Gyulán: Szentján Filop fúszkereskedésben.

82) 22-26

Pályázat.

A békésmegyei kórháznak, közkórházzá czélzott átalakítása tekintetéből szükséges építési terv és költségvetési előirányzat elkészítésére, ezennel pályázat nyitattván: erről a pályázni kívánók oly hozzáadással értesítenek; hogy az építési terv alapelveit alólított hivatali helyiségben megtekinthetik; s hogy az 1875-ik évi január 10-ig alólított bezadandó, s legjobbnak talált terv 100 frt jutalommal fog díjaztatni.

Gyulán, 1874. decem. 3-án.
Az állandó kórházi bizottság megbízásából
152 2-3 Jantsovics Pál, alispán.

HIRDETMÉNY.

Az endrői határban kebelzett esejti pusztán Paal Viktornál különböző takarmánynemű egészben v. folyólenként szabad kezből eladó, vagy annak megfelelő juh vagy szarvasmarha telelőre felvették és helyiség adka szerint bezad adatik. 151 3-3
Értekezhetni a helyszínen fent nevezetel.

H i r d e t é s.

A b.-csabai közbirtokosság országos vásárok s heti piacok helypénz szedési joga f. évi deczemberhő 20-ik napján, d. u. 3 órakor tartandó árverésen — a közbirtokosság hivatalos helyiségében haszonbérbe fog adatni — mely árverésre az árverelni kívánók 200 frt bánat-pénz letéte mellett — meghivatnak.

A feltételek a b.-csabai közbirtokosság hivatalában megtekinthetők.
B.-Csabán, 1874. nov hó 24.
150 3-3 A b.-csabai közbirtokosság.

A sarkadi országúton az ökörjárás a gyulai vasuti indóházhoz közel

700 öl száraz tölgyfa és cserfa eladó, öle 9 frt, 5 vagy több öl vételénél 8 frt. — Értekezhetni Schriffert Mátyás ácsmester házában Gyulán.

Gazdáknak! 1875. évvel kezdi negyedik évfolyamát A Gyakorlati Mezőgazda.

Korszerű közlöny minden rendű gazdák és gazdaság kedvelők számára. Kitérő szaktekintélyek közreműködésével, — szerkeszti és kiadja Sporczon Pál, gazd. fels. tanintézeti t. igazg. r. tanár a m.-óvári gazd. akademiánál. — Minden hónapban három szám. — Előfizetni lehet a szerkesztőnél M.-Óvárott egész évre 4 főt évre 2 főtál.

Man bittet, dieses Blatt in jeder Familie wohl aufzubewahren.

Brust-Tabletten gegen Grippe, Katarh, Husten und Heiserkeit. Preis per Schachtel 70 kr., grosse fl. 1.30. Bei Abnahme per Dutzd. 25%, Nachlass.

Anodyne Necklace Childrens Teeth englische Zahnperlen für Kinder zum Unhängen, wodurch selbe die Zähne leichter und schmerzloser erhalten. — Preis 2 fl., per Dutzend 20 Pct. billiger.

Odontine (Zahnpaste) in Porcellantiegeln zu 80 kr. Oe. W. Bei 1 Dutzend 20 Pct. Nachlass. Diese Zahnpaste ist das vorzüglichste Mittel zur Reinigung der Zähne, sowie auch Zähne gesund und blendend weiss zu erhalten, den Zahnstein schmerzlos und auf unschädliche Weise zu entfernen, das Zahnfleisch zu stärken und zu befestigen, das Bluten und Lockerwerden zu verhindern.

Cachou Aromatisé zur Beseitigung des üblen Geruches aus dem Munde nach dem Tabakrauchen, nach dem Speisen, nach dem Genuße geistiger Getränke, wie: Wein, Bier, u. s. w., unentbehrlich bei dem Besuche besserer und feinerer Gesellschaften, der Theater, der Bälle, der Salons u. s. w. Diese Cachou bestehen aus reinen, der Gesundheit vollkommen unschädlichen Pflanzenbestandtheilen, und sind als Präservativ gegen das Faulen der Zähne, sowie gegen Zahnschmerzen bestens zu empfehlen. Bei jedesmaligem Gebrauche kaut man eine Pille, wodurch der üble Geruch beseitigt wird. In Schachteln zu 60 kr.

Eau enthépélique. Dieses aus reinen Pflanzentheilen bereitete Wasser ist ein seit Jahren erprobtes und bewährtes Mittel zur Erfrischung, Verschönerung und Stärkung der Haut und zur Vertilgung aller Arten Efflorescens, als: Sommersprossen, Finnen, Mitresser, Kupferflecke. Preis eines Flacons 1 fl., 1 Dutzend 9 fl.

Frostbeulen-Balsam in Tiegeln zu 50 kr. Oe. W., welcher selbst bei veralteten Frostschäden möglichst schnell den größten Schmerz lindert und vollkommen heilt, hat sich durch Erfahrung mehrerer Jahre als ein empfehlenswerthes Mittel allgemeine Zufriedenheit erworben.

Max Florian Schmidt's Med. Dr. und Professors schmerzstillende, stärkende, antiskorbütische Zahn-Tinctur. Diese Tinctur, nach dem Original-Recipe bereit wird sowohl zur schnellen Stillung von Zahnschmerz, als auch als stärkendes Mundwasser bereits durch ein halbes Jahrhundert mit grossem Vortheil allgemein angewendet, die Tinctur hat zwei grosse Vorzüge: sie ist sehr wirksam und macht durch den äußerst billigen Preis alle anderen Zahnwehpfropfen überflüssig. Echt zu haben in Flaschen sammt Gebrauchsweisung 50 kr. und 1 fl. Per Dutzend in Original-Kistchen um 25 Pct. billiger.

Universal-Speisenpulver, des Dr. Gelle. Bisher unerreicht in seiner Wirkung auf die Verdauung und Blutreinigung, hartnäckige Leiden, als: Verdauungsschwäche, Sodbrennen, Hamorrhoidal-Leiden aller Art, Hautausschlag, Mittel in der eingewurzelt chronischen Gicht. Preis einer grossen Schachtel 1.26 kr., einer kleinen 84 kr.

Bruchpflaster. Vorzüglich anwendbar bei Unterleibsbrüchen, und empfohlen von Dr. Krisi, practischem Brucharzt zu Basel. In Blechbüchsen sammt Beschreibung 3 fl. 60 kr. Oe. W.

Universalpflaster von Dr. Buron in Paris. Dasselbe ist mit Diplom der Facultäten in London und Paris beleg, höheren Orts geprüft und der öffentliche Verkauf genehmigt. Dieses Pflaster hilft besonders für Hühneraugen (Leichdornen), Frostbeulen (Gefroren), jede mögliche Art Wunden durch Verletzungen, Biss, Stich oder Schnitt, Scropheln, Eiterungen und Geschwüre, für den Wurm und Nagelbluse. Der Topf (Tiegel) kostet 30 kr.

Französisches flüssiges Haarfarbe-Mittel, um Haare jeder Art nach Belieben schwarz, braun und blond binnen höchstens 10 Minuten dauerhaft zu färben, dessen Wirksamkeit bereits so allgemein bekannt ist, dass es keiner weiteren Anpreisung bedarf. Ein Apparat dazu, das ist zwei Bürsten und zwei Schalen, 50 kr. Ein Flacon flüssiges Haarfarbemittel 2 fl.

Augen-Essenz v. Dr. Romershausen zur Erhaltung, Herstellung und Stärkung der Sehkraft. 1 Fl. sammt genauser Gebrauchsweisung fl. 2.60.

Kropf-Salbe gegen Blahhalz, in Flaschen zu 40 und 80 kr.

Gicht und Rheumatismus-Watta von Pattison (echt) 1 Paket zu 70 und 40 kr., auch gegen Gliederreissen und Hexenschuss.

K. k. pr. Tamochinin-Pomade. Das sicherste und beste Haarwuchsmittel, nach deren 3- bis 10 tägigen Gebrauche das Ausfallen der Haare sicher und dauernd beseitigt, der Nachwuchs befördert, das Haar in seiner natürlichen Farbe weich und glänzend erhalten und die Schuppenbildung verhindert wird. Dasselbe wird von vielen ärztlichen Autoritäten empfohlen und liegen zahlreiche Anerkennungschriften Jedermanns Einsicht auf. — Durch ihre prächtige Ausstattung gereicht sie dem schönsten Toilettenstück zur Zierde. Preis einer für drei Monate ausreichenden Dose 2 fl. Oe. W.

Eau fontaine de jouvence golden gibt jedem Haare die so allgemein bewunderte goldblonde Haarfarbe auf das Vollendetste und Ueberraschendste. Preis 10 fl.

Dr. Mayer's Magen-Essenz gegen Krämpfe, Blähungen-Koliken, Magenschwächen, Diarrhöe und erprobtes Mittel gegen die Seekrankheit, dann das **Franzenberger Wasser** zur Heilung der Sand-, Stein- und Harnbeschwerden, mit welchem in öffentlichen Kranken- und Privatkranken-Anstalten die besten Resultate erzielt wurden, wie es ärztliche Gutachten, Zeugnisse und Dankschreiben, welche jeder Flasche beiliegen, sowie der seit Jahren erzielte steigende Absatz im In- und Auslande beweisen.

Seehofer's ungarischer Mund- und Magen-Balsam, in Flaschen zu 40 kr., vorzüglich wirksam und erprobt gegen Hamorrhoiden, bei Hartnäckiger Stuhlverstopfung, bei schlechter Verdauung und Magensäure.

Pulver gegen Fusschweis. Dieses Pulver beseitigt den Fusschweis und den dadurch erzeugten unangenehmen Geruch und ist erprobt unschädlich. Preis einer Schachtel 2 fl.

Dr. Quarin berühmtes Husten und Katarh-Pulver (insbesondere bei starker Verschleimung kräftiger Personen). Preis 1 Schachtel 65 kr.

Neuroxylin, aus Alpenkräutern bereitetes Pflanzenextract gegen gichtische, rheumatische, besonders Schwachzustände aller Art. 1 Flacon 1 fl., stärkere Sorte 1 fl. 20 kr.

Prager Gichtthee in Paketen à 60 kr. und **Weidinger's schmerzstillendes Gichtpflaster**, Nr. 1 à 51 kr., Nr. 5 (doppelt kräftig) à 1 fl. Sicherstes Mittel gegen Gelenkschmerzen, Gliederreissen, Gichtknoten, Geschwulsten ec. den Schmerz in kürzester Zeit stillend.

Pastilles Prendini, gegen Heiserkeit, besonders Sängern und öffentlichen Rednern bestens zu empfehlen. Preis 1 Schachtel 40 kr.

Franzbranntwein, die Flasche zu 80 kr. oder 1 fl. 50 kr.

Dr. Carneri's Sirop di Palermo ist das wirksamste abführende Blutreinigungsmittel, welches heute im Handel vorkommt, und eignet sich dessen Gebrauch besonders bei Verunreinigung des Blutes, allgemeiner Verschleimung, Schleimhamorrhoiden, Hautausschlag, siphilitischen Geschwüren, gichtischen und rheumatischen Ablagerungen, Anschoppungen im Unterleibe und damit verbundener Stuhlverstopfung, Appetitlosigkeit, Congestionen, Kopfschmerz. Preis 1 Flasche 1 fl. 20 kr.

JOSEF WEIS,
Apotheker „zum Mohren“,
Nr. 27. Wien, Tuchlauben Nr. 27.
empfiehlt dem geehrten Publikum bestens folgende Artikel.
Postversendungen werden nur gegen Beischliessung der Emballagegebühr von 15 kr. ö. W. ausgeführt.
140) 8-12

Pastilles digestives de Bilin (Biliner Verdauungszelle). Die Biliner Pastillen, aus dem berühmten Biliner Sauerbrunnen erzeugt, sind zu empfehlen bei Sodbrennen, Magenkrampf, Blähsucht und beschwerlicher Verdauung in Folge der Ueberladung des Magens mit Speisen oder geistigen Getränken, bei Saurem Aufstossen. Pr. 1 Schachtel 60 kr.

China-Glycerin Pomade, den Haarboden stärkende und den Haarwuchs befördernde Pomade. In Tiegel zu 80 kr. und 1.50 kr.

Ess-Bouquet, sehr feines Parfum für Sacktücher und Wäsche überhaupt. Pr. 1 Flacon 1 fl.

Augsbürger Lebens-Essenz von Dr. Klesow. Bestens zu empfehlen bei hartnäckiger Stuhlverstopfung, schlechter Verdauung, Hamorrhoidal-leiden. Ein Flacons sammt Gebrauchsweisung 50 kr. und 1 fl. Per Dutzend in Original-Kistchen um 25 Pct. billiger.

Dr. Calloud's Wurmtabletten. Dieses Zeltelchen sind als ein unfehlbares Wurmmittel bestens zu empfehlen; selbe schmecken sehr angenehm und können auch Kindern spielend beigebracht werden. — Preis 40 kr., in Schachteln sammt Gebrauchsweisung.

Steierischer Kräutersaft für Brust- und Lungenkranke, Husten und Heiserkeit, sowohl für kleine Kinder als auch für alte schwächliche Personen bestens zu empfehlen. Preis einer Flacons 87 kr.

Die von den ersten Medicinal-Collegien Deutschlands geprüfte und von der hohen k. Statthalterei in Ungarn wegen ihrer ausgezeichneten Wirkung besonders Krampfadern, Kopfgicht, geschwollene Glieder, Verrenkungen und Seitenstechen mit sicherem Erfolge als erstes schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsweisung à 1 fl. 5 kr., doppel starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

Eau de Botot, Arom. Mund-Wasser, weltberühmt durch seinen äusserst angenehmen Geruch und Geschmack und seine vortreffliche Heilwirkung gegen schmerzhaft und überlebende Zähne, gegen Fäulnis und Lockerwerden derselben. Preis per Flacon 50 kr.

Barthaar-Stangenpomade, welche alle die vorzüglichen Eigenschaften der oberen Pomade besitzt, dient dazu, um den Nachwuchs des Haares längere Zeit zu decken, bis derselbe durch die Einwirkung der Pomade hinlänglich gefärbt ist. Die Stangenpomade kann zugleich als eine ausgezeichnete und unübertroffene Bartwische gebraucht werden. Preis 60 kr.

Zahnpulver Puritas. Preis 1 fl.

Pastilles de Chocolat ferrogineux Eisen-Chocolade gegen Bleichsucht und zur Blutverbesserung. Preis einer Schachtel 90 kr.

Zahnpasta von Popp. Preis 1 fl 20 kr.

J. Hesbany's vegetabilische Anti-Gicht Pillen. Ein erprobtes Mittel zur schnellen und gründlichen Heilung der acuten, chronischen und unregelmässigen Gicht, der nervösen Gicht, aller Formen den Rheumatismus und deren Folgezustände, als: Milz- und Leberanschwellungen, Magenleiden, habituelle Stuhlverstopfung, Wassersucht und Hamorrhoidal-leiden. Preis einer Schachtel auf 1/2 Monat hinreichend, 1.50 kr.

Restitutions-Fluid. Vorzügliches Mittel für Pferde 1.40 kr.

Die Condensirte Milch, bereitet von der Anglo-Swiss condensed Milk Co., Cham, Schweiz, ist die einzige von Baron v. Liebig analysirte und für den Gebrauch in Haushaltungen, für Auswanderer und Kinder (Sauglinge) empfohlene condens. Milch. Preis 64 kr.

Pagliano, sehr beliebter, auflösender und blutreinigender Syrup, echt und direct bezogen von Professor Pagliano aus Florenz. Preis 1 fl. 50 kr.

Schweizer Gehör-Liquor gegen Ohrensensen, Ohrenschmerz, Ohrenstechen, Schwerhörigkeit. Preis 1 fl.

Zahn-Cement, k. k. priv., zum Selbstplombiren hohler Zähne. Preis 1 fl.

Anatherin-Mundwasser, k. k. priv. von J. G. Popp, allgemein bekannt als das beste Zahn-Conservierungsmittel Flacon 1 fl. 40 kr., mit Post 1 fl. 70 kr.

Fleisch-Extract (Liebig's) die beste Sorte, in Original-Topfen zu 1 Pfund, 1/2 Pfund, 1/4 Pfund, 1/8 Pfund.

Moospflanzen-Zelteln von Dr. Schneebeger in Pressburg ausgezeichnetes Hilfsmittel gegen Husten Heiserkeit, Katarh ec. 1 Schachtel 35 Kreuzer.

Zahnpulver nach Vorschrift des Professor Heider. 1 Schachtel 40 kr.

Fiakerpulver, ein allgemein bekanntes, vorzügliches Hausmittel gegen Katarh, Heiserkeit, Krampfhusten ec. Schachtel 35 kr.

Copatine Mége, eine glückliche Verbindung von Copain-Balsam mit anderen eminent wirkenden balsamischen Substanzen, gegen frische und chronische Samenauflüsse, in Paris in den Spitalern eingeführt. Die Kapseln sind in Zuckerhüllen eingehüllt. Der Erfolg ist ein sicherer. Preis 1 fl. 80 kr., mit Eisen stärkere Sorte 2 fl.

Engelhofer's Muskel- und Nerven-Essenz, aus aromatischen Alpenkräutern bereitet, für Gicht und Rheumatismus, Nervenschwäche, Gelenkschmerzen, Schwindel, Seitenstechen, Hamorrhoidal-leiden, Schwäche der Geschlechtstheile. Preis eines Flacons 1 fl.

Sturzenegger's Bruchsalbe für Unterleibsbrüche mit besten Erfolge angewendet. Preis 3 fl. 20 kr., stärkere Sorte 3 fl. 70 kr.

Pastilles fortificantes (Pastilles de Roma). Diese Pastillen sind vorzüglich zu empfehlen als ein stärkendes und höchstmögliches Belebungsmittel im Sexua-System und der Geschlechtsverrichtungen, ohne deswegen zu überreizen oder wohl gar zu schaden; selbe beseitigen männliche Schwäche auch noch im angehenden Alter und sind daher bestens zu empfehlen. Preis eines Flacons mit Gebrauchsweisung 10 fl.

Echtes Dorsch-Leberthranöl. Als vorzüglichstes Heilmittel bei allen Brust- und Lungenkrankheiten anerkannt, von vorzüglicher Qualität und reinem Geschmacke; die Boutelle zu 1 fl. 80 kr. Bei Abnahme von 1 Dutzend Flaschen 24 Pct. Nachlass.

noten Verwendbarkeit concessionirte gegen Gicht, Rheumatismus (Gliederreissen, Hexenschuss), Rothlauf, jede Art Krampf in den Händen, Füssen und Rücken, schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsweisung à 1 fl. 10 kr. Oe. W.

Grösstes Lager ausländischer, insbesondere aller gangbaren französischen Specialitäten zu möglichst billigen Preisen.